

Metodyka MREL

Słowniczek

<i>bail-in</i>	instrument umorzenia lub konwersji zobowiązań, o którym mowa w art. 2 pkt 71 ustawy o BFG
<i>CBR lub wymóg połączonego bufora</i>	wymóg, o którym mowa w art. 2 pkt 88a ustawy o BFG
<i>CET1 lub kapitał podstawowy Tier I</i>	kapitał, o którym mowa w art. 2 pkt 27b ustawy o BFG
<i>CRD</i>	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz. U. UE. L. z 2013 r. Nr 176, str. 338 z późn. zm.)
<i>CRR</i>	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. U. UE. L. z 2013 r. Nr 176, str.1 z późn. zm.)
<i>fundusze własne</i>	<ul style="list-style-type: none">- w przypadku podmiotów podlegających CRR: fundusze własne zdefiniowane w art. 2 pkt 16 ustawy o BFG- w przypadku firm inwestycyjnych objętych IFR/IFD: fundusze własne zdefiniowane w art. 9 ust. 1 IFR- w przypadku kas: fundusze własne określone w art. 24 ust. 2 ustawy o SKOK

<i>IFR</i>	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2033 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla firm inwestycyjnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, (UE) nr 575/2013, (UE) nr 600/2014 i (UE) nr 806/2014 (Dz. U. UE. L. z 2019 r. Nr 314, str. 1 z późn. zm.)
<i>instytucja pomostowa</i>	instytucja, o której mowa w art. 2 pkt 26 ustawy o BFG
<i>LAA lub kwota na pokrycie strat</i>	jeden z elementów składowych w kalkulacji wymogu MREL; kwota na pokrycie strat ma na celu zabezpieczenie zdolności podmiotu do pokrycia szacowanych strat w chwili wszczęcia przymusowej restrukturyzacji lub dokonania umorzenia lub konwersji instrumentów kapitałów lub zobowiązań kwalifikowalnych przez odpowiedni organ przymusowej restrukturyzacji
<i>LAA-TEM</i>	kwota na pokrycie strat wyrażona jako odsetek miary ekspozycji całkowitej wyznaczona: - zgodnie z art. 97 ust. 2e pkt 2 lit. a) ustawy o BFG (z uwzględnieniem art. 97 ust. 2f tej ustawy), w przypadku podmiotu będącego podmiotem podlegającym przymusowej restrukturyzacji lub - zgodnie z art. 97 ust. 2k pkt 2 lit. a) ustawy o BFG (z uwzględnieniem art. 97 ust. 2l tej ustawy), w przypadku podmiotu niebędącego podmiotem podlegającym przymusowej restrukturyzacji
<i>LAA-TREA</i>	kwota na pokrycie strat wyrażona jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko wyznaczona: - zgodnie z art. 97 ust. 2e pkt 1 lit. a) ustawy o BFG, w przypadku podmiotu będącego podmiotem podlegającym przymusowej restrukturyzacji lub

	- zgodnie z art. 97 ust. 2k pkt 1 lit. a) ustawy o BFG, w przypadku podmiotu niebędącego podmiotem podlegającym przymusowej restrukturyzacji
<i>LR lub wskaźnik dźwigni</i>	wskaźnik utrzymywany na poziomie określonym w art. 92 ust. 1 lit. d) CRR, obliczony zgodnie z art. 429 CRR
<i>MCC lub bufor wiarygodności rynkowej</i>	kwota, o której mowa w art. 97 ust. 2h ustawy o BFG, w przypadku podmiotu podlegającego przymusowej restrukturyzacji, lub w art. 97 ust. 2n, w przypadku podmiotu niebędącego podmiotem podlegającym przymusowej restrukturyzacji
<i>MREL</i>	minimalny poziom funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych, o którym mowa w art. 97 ust. 1 ustawy o BFG, obliczany jako suma kwoty na pokrycie strat (LAA) oraz kwoty dokapitalizowania (RCA)
<i>MREL-TEM</i>	wymóg MREL wyrażony jako odsetek miary ekspozycji całkowitej, zgodnie z art. 97 ust. 2b pkt 2 ustawy o BFG
<i>MREL-TREA</i>	wymóg MREL wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko, zgodnie z art. 97 ust. 2b pkt 1 ustawy o BFG
<i>podmiot podlegający przymusowej restrukturyzacji</i>	podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 41a ustawy o BFG

<i>przejęcie</i>	instrument przejęcia przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 2 pkt 49 ustawy o BFG
<i>Filar I</i>	<ul style="list-style-type: none">- w przypadku podmiotów podlegających CRR: łączny współczynnik kapitałowy na poziomie określonym w art. 92 ust. 1 lit. c) CRR;- w przypadku firm inwestycyjnych objętych IFR/IFD: współczynnik stanowiący iloraz: a) wymogu określonego w art. 11 ust. 1 IFR oraz b) iloczynu wymogu określonego w art. 11 ust. 1 IFR i liczby 12,5- w przypadku kas: współczynnik wypłacalności, o którym mowa w art. 24 ust. 5 ustawy o SKOK
<i>Filar II</i>	dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych nałożony przez Komisję Nadzoru Finansowego zgodnie z art. 138 ust. 2 pkt 2 Prawa bankowego albo art. 110y ust. 3 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi
<i>RCA lub kwota dokapitalizowania</i>	jeden z elementów składowych w kalkulacji wymogu MREL; celem kwoty dokapitalizowania jest zabezpieczenie spełnienia przez podmiot dotyczących go wymogów w zakresie funduszy własnych po wykonaniu uprawnienia do umorzenia lub konwersji instrumentów kapitałowych lub zobowiązań kwalifikowalnych tego podmiotu albo po przeprowadzeniu przymusowej restrukturyzacji grupy przymusowej restrukturyzacji
<i>RCA-TEM</i>	kwota dokapitalizowania wyrażona jako odsetek miary ekspozycji całkowitej wyznaczona: <ul style="list-style-type: none">- zgodnie z art. 97 ust. 2e pkt 2 lit. b) oraz ust. 2g ustawy o BFG (z uwzględnieniem art. 97 ust. 2f tej ustawy), w przypadku podmiotu będącego podmiotem podlegającym przymusowej restrukturyzacji lub

- zgodnie z art. 97 ust. 2k pkt 2 lit. b) oraz ust. 2m ustawy o BFG (z uwzględnieniem art. 97 ust. 2l tej ustawy), w przypadku podmiotu niebędącego podmiotem podlegającym przymusowej restrukturyzacji

RCA-TREA

kwota dokapitalizowania wyrażona jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko wyznaczona:

- zgodnie z art. 97 ust. 2e pkt 1 lit. b) ustawy o BFG, w przypadku podmiotu będącego podmiotem podlegającym przymusowej restrukturyzacji lub

- zgodnie z art. 97 ust. 2k pkt 1 lit. b) ustawy o BFG, w przypadku podmiotu niebędącego podmiotem podlegającym przymusowej restrukturyzacji

SPE

strategia pojedynczego punktu kontaktowego; strategia przymusowej restrukturyzacji zakładająca, że instrumenty przymusowej restrukturyzacji są stosowane tylko wobec podmiotu dominującego w grupie podlegającej przymusowej restrukturyzacji, który to podmiot jest jedynym podmiotem podlegającym przymusowej restrukturyzacji w całej grupie kapitałowej

*TEM lub miara
ekspozycji
całkowitej*

miara ekspozycji całkowitej, o której mowa w art. 429 ust. 4 CRR

TLAC

wymóg w zakresie całkowitej zdolności do absorpcji strat i rekapitalizacji wprowadzony na poziomie globalnym dla globalnych banków ważnych systemowo (ang. *global systemically important banks*, G-SIBs)¹; pierwowzór wymogu MREL

¹ Dokument, w którym zawarto zasady ustalania i utrzymywania wymogu TLAC dostępny jest pod następującym linkiem: <https://www.fsb.org/wp-content/uploads/TLAC-Principles-and-Term-Sheet-for-publication-final.pdf>.

<i>TLOF lub łączne zobowiązania, w tym fundusze własne</i>	suma funduszy własnych oraz zobowiązań ogółem (gdzie zobowiązania ogółem oblicza się jako pasywa pomniejszone o kapitały własne i zobowiązania podporządkowane zaliczone do funduszy własnych)
<i>TREA lub łączna kwota ekspozycji na ryzyko</i>	<ul style="list-style-type: none">- w przypadku podmiotów podlegających CRR: łączna kwota ekspozycji na ryzyko, o której mowa w art. 92 ust. 3 CRR;- w przypadku firm inwestycyjnych objętych IFR/IFD: iloczyn wymogu określonego w art. 11 ust. 1 IFR i liczby 12,5;- w przypadku kas: suma wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego, operacyjnego oraz walutowego pomnożona przez 20 (zgodnie z §3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 sierpnia 2013 r. w sprawie współczynnika wypłacalności spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, Dz. U. poz. 1102)
<i>ustawa Prawo upadłościowe</i>	ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1228 z późn. zm.)
<i>ustawa o BFG</i>	ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 842, z późn. zm.)

<i>ustawa o nadzorze nad rynkiem finansowym</i>	ustawa z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 2059 z późn. zm.)
<i>ustawa o obrocie instrumentami finansowymi</i>	ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 328 z późn. zm.)
<i>ustawa o SKOK</i>	ustawa z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1643 z późn. zm.)
<i>zobowiązania kwalifikowalne</i>	zobowiązania zdefiniowane w art. 2 pkt 90a ustawy o BFG

Wprowadzenie

W dniu 7 czerwca 2019r. w Dzienniku Urzędowym UE zostały opublikowane akty prawne wchodzące w skład tzw. Pakietu Bankowego. Obejmuje on nowelizacje dyrektyw [BRR](#) i [CRD](#) oraz rozporządzenia [CRR](#).

Z punktu widzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (ang. *resolution*) do kluczowych modyfikacji wprowadzanych wyżej wymienionymi aktami prawnymi zaliczyć należy m.in.:

- uzupełnienie siatki pojęć o definicje „podmiotu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji” (ang. *resolution entity*) oraz „grupy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji” (ang. *resolution group*), które będą uwzględniane przy planowaniu strategii *resolution* oraz określaniu wymogu MREL,
- wprowadzenie wymogu TLAC dla globalnych instytucji o znaczeniu systemowym,
- zmianę zasad wyliczania wymogu MREL mającą na celu uwzględnienie nowej siatki pojęć, jak również zapewnienie większej spójności między wymogiem MREL oraz wymogiem TLAC,
- zmianę podstawy wyliczania wymogu MREL (z odsetka łącznych zobowiązań, w tym funduszy własnych na odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko oraz odsetek miary ekspozycji całkowitej),
- wprowadzenie przepisów dotyczących wymogu podporządkowania,
- wprowadzenie przepisów regulujących zasady postępowania wobec podmiotów niespełniających wymogu MREL.

W związku z powyższym konieczne stało się dokonanie nowelizacji [ustawy z dnia 10 czerwca 2016r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji \(ustawa o BFG\)](#), aby odzwierciedlić wyżej wymienione modyfikacje w zakresie ram przymusowej restrukturyzacji w Polsce. Prace nad zmianą ustawy o BFG trwały

od marca 2020r. i zakończyły się uchwaleniem [ustawy z dnia 8 lipca 2021 r. o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz niektórych innych ustaw \(Dz.U. poz. 1598\)](#), która w zasadniczej części weszła w życie z dniem 15 września 2021 r.

Zmiana ustawy o BFG we wskazanym wyżej zakresie powoduje konieczność modyfikacji [dotychczasowego podejścia Funduszu do wyznaczania wymogu MREL](#). Kwestia ta była sygnalizowana bankom, a [planowane podejście do wyznaczania wymogu MREL](#) w nowych uwarunkowaniach prawnych zostało zaprezentowane w lutym 2021r.

Niniejszy dokument określa metodykę MREL przyjętą przez Fundusz po wejściu w życie nowelizacji ustawy o BFG implementującej Pakiet Bankowy. Metodyka jest zbieżna z projektem, który był zaprezentowany podmiotom na wcześniejszym etapie.

Dokument ma charakter kierunkowy i określa ogólne podejście Funduszu do określania poziomu wymogu MREL w ramach obowiązujących Fundusz przepisów prawa. Fundusz zastrzega sobie możliwość zmiany metodyki MREL w przyszłości, w szczególności mając na względzie zmiany legislacyjne, doświadczenia praktyczne oraz sytuację w sektorze bankowym. Ponadto, Fundusz podkreśla, że wymóg MREL ma charakter indywidualny dla każdego podmiotu, a ustalając wymóg MREL dla poszczególnych podmiotów Fundusz musi kierować się ogólnymi zasadami, o których mowa w art. 97 ust. 2 ustawy o BFG. Oznacza to, że w indywidualnych przypadkach możliwe jest zastosowanie szczególnych rozwiązań uwzględniających specyfikę danego podmiotu, w ramach istniejących uregulowań prawnych. Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za decyzje biznesowe podjęte przez podmioty na podstawie informacji zawartych w niniejszej metodyce.

Dokument wskazuje podejście Funduszu, w ramach obowiązujących norm prawnych, do określania wymogu MREL dla konkretnych grup podmiotów objętych zakresem obowiązku utrzymywania wymogu MREL. Z tego względu, aby ułatwić podmiotom wykorzystanie dokumentu jego struktura została podporządkowana podziałowi na grupy podmiotów podlegających wymogowi MREL oraz ich statusowi wynikającemu z planowanej strategii postępowania wobec podmiotu na wypadek zagrożenia upadłością. Czynniki te bowiem są głównymi determinantami sposobu wyznaczania wymogu MREL. W metodyce zawarto więc zasady określania wymogu MREL dla (we wskazanej kolejności):

- 1) podmiotów podlegających CRR,
- 2) firm inwestycyjnych objętych pakietem IFR/IFD,
- 3) spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.

Dla każdej z wyżej wymienionych grup podmiotów określono zakładany sposób wyliczania wymogu MREL w zależności od określonego w planie przymusowej restrukturyzacji sposobu postępowania (strategii) wobec podmiotu w sytuacji zagrożenia upadłością. Należy podkreślić jednak, że w każdym przypadku podstawą wyliczenia wymogu MREL są zasady określone w ustawie o BFG, które stanowią wspólną podstawę dla wyznaczenia poziomu wymogu MREL dla wszystkich podmiotów. Przepisy te muszą jednak uwzględniać przepisy szczegółowe mające zastosowanie wobec różnych grup podmiotów, co zdecydowało o prezentacji metodyki MREL w podziale podmiotowym. Przesłanki przyjęcia określonego podejścia do ustalania wymogu MREL są jednak jednakowe dla wszystkich podmiotów.

W dalszej części dokumentu odniesiono się do kwestii związanych z utrzymywaniem wymogu MREL, które są wspólne dla wszystkich rodzajów podmiotów. Kwestie te dotyczą nowych zasad kwalifikowalności zobowiązań do kategorii zobowiązań

kwalifikowalnych oraz podporządkowania wymogu MREL. Zaprezentowano również podejście Funduszu w zakresie ścieżki dojścia do docelowego poziomu wymogu MREL.

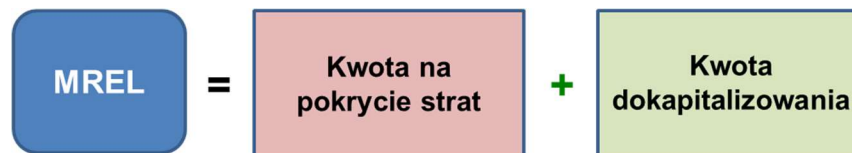
1. Ogólne zasady wyliczania wymogu MREL

Zgodnie z aktualnymi regulacjami, wymóg MREL nie jest już wyrażany jako procent od sumy wartości łącznych zobowiązań, w tym funduszy własnych (ang. *total liabilities and own funds*, TLOF), ale jako odsetek:

- 1) łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko (ang. *total risk exposure amount*, TREA) oraz
- 2) miary ekspozycji całkowitej (ang. *total exposure measure*, TEM) - tylko dla podmiotów podlegających CRR.

MREL obliczany jest jako suma dwóch elementów składowych, tj.:

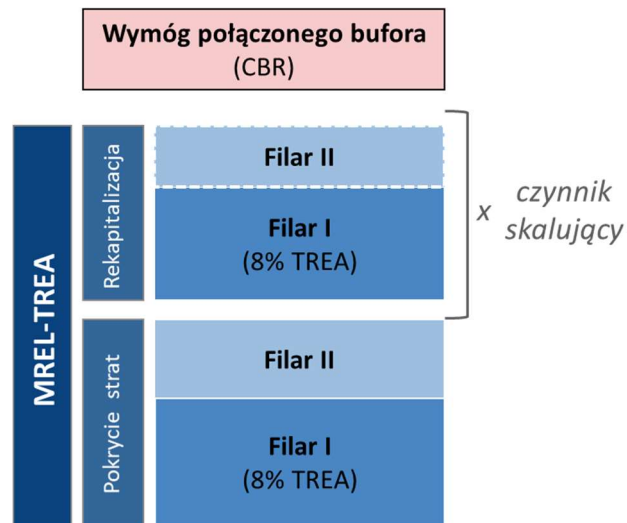
- kwoty na pokrycie strat (ang. *loss absorption amount*, LAA) równej co do zasady wysokości mających zastosowanie wobec podmiotu wymogów w zakresie funduszy własnych (podstawowych oraz dodatkowych) oraz
- kwoty dokapitalizowania (ang. *recapitalization amount*, RCA), która co do zasady jest równa iloczynowi sumy wymogów w zakresie funduszy własnych podmiotu i czynnika skalującego.

Wskazane wyżej elementy są wyliczane osobno dla każdej z form wyrażenia wymogu MREL.

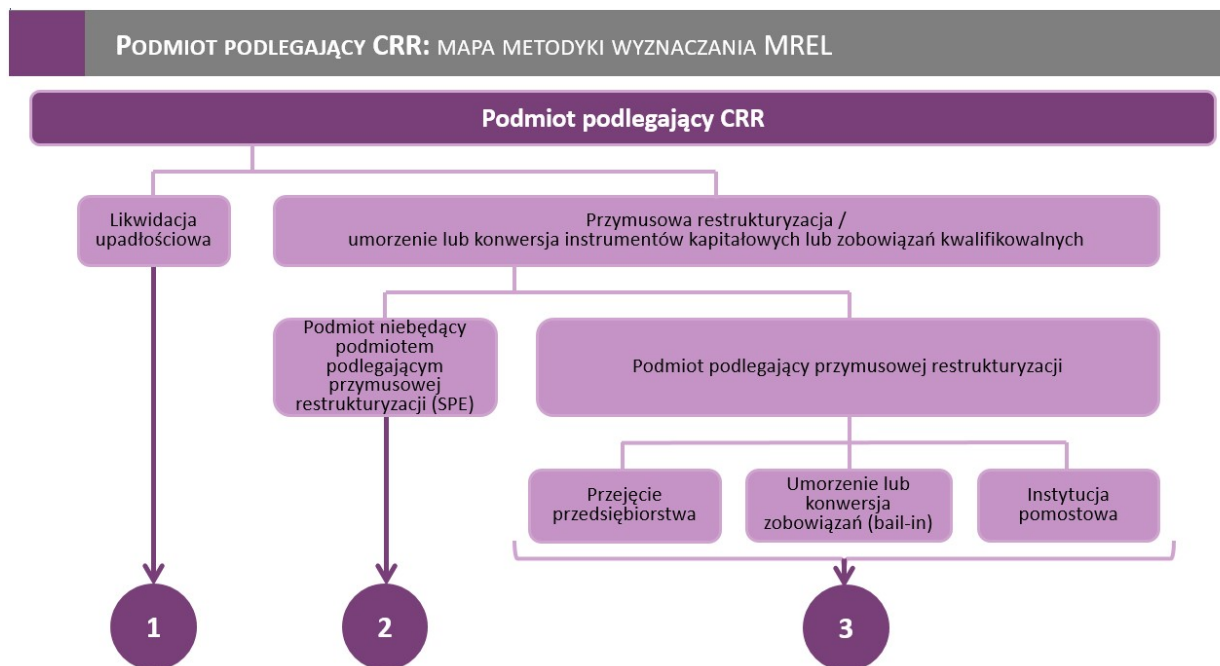
Kwota dokapitalizowania stanowiąca element kalkulacji wymogu MREL-TREA może zostać zwiększona przez Fundusz o tzw. bufor wiarygodności rynkowej (ang. *market confidence charge*, MCC). Zgodnie z przyjętymi przez Fundusz założeniami bufor ten będzie wykorzystywany w przypadku banków niebędących podmiotami podlegającymi przymusowej restrukturyzacji działających w grupach, dla których preferowaną strategią przymusowej restrukturyzacji jest SPE, do czego odniesiono się w dalszej części metodyki.

Aktualnie (odmiennie niż dotychczas) w kalkulacji wymogu MREL nie uwzględnia się wysokości mających zastosowanie wobec podmiotu buforów kapitałowych. Ponadto, kapitał podstawowy Tier I wykorzystywany na potrzeby spełnienia wymogu połączonego bufora nie może być jednocześnie wykorzystywany również do spełnienia wymogu MREL wyrażonego jako odsetek TREA.

2. Wymóg MREL dla podmiotów podlegających CRR

Przepisy znowelizowanej ustawy o BFG utrzymują dotychczasowy zakres podmiotów, dla których Fundusz określa wymóg MREL. Przede wszystkim są to podmioty podlegające reżimowi CRR – banki, a także firmy inwestycyjne, o ile nie podlegają regulacjom pakietu IFR/IFD. Schemat przedstawia rodzaje strategii, które determinują metodykę określania wymogu MREL dla tego typu podmiotów. Szczegółowe podejście Funduszu zostało przedstawione na kolejnych stronach (zgodnie z numerami wskazanymi na schemacie).

- 1 W przypadku podmiotów, dla których w planach przymusowej restrukturyzacji likwidacja w ramach standardowej procedury upadłościowej została oceniona jako wiarygodna i wykonalna, wymóg MREL jest ograniczony do wysokości mających zastosowanie wobec podmiotu wymogów w zakresie funduszy własnych. W przypadku takich bowiem podmiotów

Fundusz nie określa kwoty dokapitalizowania, a wymóg MREL sprowadza się jedynie do kwoty na pokrycie strat obliczanej zgodnie ze wskazanym na schemacie wzorem. Pomimo tego, że algorytm wyliczania wymogu MREL dla podmiotów, dla których preferowaną strategią postępowania jest likwidacja opiera się

jedynie na LAA, to zgodnie z ustawą o BFG, Fundusz wciąż jest zobowiązany do określenia wymogu MREL jako odsetek TREA i TEM. Wymóg MREL wylicza się w oparciu o dane jednostkowe, niezależnie od tego czy podmiot ten sporządza swoje sprawozdania także na bazie skonsolidowanej. Podmiot musi spełniać jednocześnie wymóg MREL wyliczony jako odsetek TREA oraz TEM.

1 PODMIOT PODLEGAJĄCY CRR: LIKWIDACJA UPADŁOŚCIOWA			
	Kwota na pokrycie strat	Kwota dokapitalizowania	
MREL-TREA =	$\sum \left[\begin{array}{l} \text{Filar I} \\ \text{Filar II} \end{array} \right] * TREA$	<i>nie dotyczy</i>	/ TREA * 100 [%]
MREL-TEM =	LR * TEM	<i>nie dotyczy</i>	/ TEM * 100 [%]
☐ TREA i TEM wylicza się w oparciu o dane jednostkowe			

2 Kolejną grupą podmiotów objętych CRR, dla których Fundusz określa wymóg MREL są podmioty niebędące podmiotami podlegającymi przymusowej restrukturyzacji, które są spółkami zależnymi w strukturach grup transgranicznych. W ramach stosowanej dla tych podmiotów strategii SPE ewentualne pokrycie strat oraz dokapitalizowanie podmiotu nie będzie przeprowadzane poprzez uruchomienie w stosunku do tego podmiotu przymusowej restrukturyzacji przez Fundusz, ale poprzez umorzenie lub konwersję instrumentów kapitałowych lub zobowiązań kwalifikowalnych, co do zasady objętych

2

PODMIOT PODLEGAJĄCY CRR: PODMIOT NIEBĄDĄCY PODMIOTEM PODLEGAJĄCYM PRZYMUSOWEJ RESTRUKTURYZACJI (SPE)

	Kwota na pokrycie strat	Kwota dokapitalizowania
$\text{MREL-TREA} = \sum \left[\begin{array}{c} \text{Filar I} \\ \text{Filar II} \end{array} \right] * \text{TREA} + \sum \left[\begin{array}{c} \text{Filar I} \\ \text{Filar II} \end{array} \right] * \text{TREA} * (1 - \text{LAA} / \text{TREA}) + \text{MCC} / \text{TREA} * 100 [\%]$		
$\text{MREL-TEM} = \text{LR} * \text{TEM} + \text{LR} * \text{TEM} * (1 - \text{LAA} / \text{TEM}) / \text{TEM} * 100 [\%]$		

☐ TREA i TEM wylicza się w oparciu o dane jednostkowe

☐ $\text{MCC} = \text{MREL}_{\text{skonsolidowany_kwota}} - \text{MREL}_{\text{solo_kwota}}$, gdzie:

$\text{MREL}_{\text{skonsolidowany_kwota}}$ = teoretyczna minimalna kwota funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych wyrażona w jednostkach pieniężnych, wyliczona w ujęciu skonsolidowanym na poziomie grupy zależnego podmiotu krajowego (w stosownych przypadkach z wyłączeniem z konsolidacji banku hipotecznego w myśl art. 97 ust. 4a ustawy o BFG) przy założeniu $\text{MCC}=0$;

$\text{MREL}_{\text{solo_kwota}}$ = teoretyczna minimalna kwota funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych wyrażona w jednostkach pieniężnych, wyliczona w ujęciu indywidualnym, tj. w oparciu o dane jednostkowe, dla zależnego podmiotu krajowego przy założeniu $\text{MCC}=0$.

(bezpośrednio lub pośrednio) przez podmiot podlegający przymusowej restrukturyzacji w grupie podlegającej przymusowej restrukturyzacji, do której należy podmiot ze strategią SPE. To właśnie podmiot podlegający przymusowej restrukturyzacji jest wówczas podmiotem, wobec którego stosowane są narzędzia przymusowej restrukturyzacji przez właściwy organ przymusowej restrukturyzacji.

Dla podmiotów niebędących podmiotami niepodlegającymi przymusowej restrukturyzacji, zgodnie z

zasadą ogólną, Fundusz określa wymóg MREL jako odsetek TREA i TEM. Tak określony wymóg musi być stale spełniany przez podmiot w odniesieniu do zmieniającego się TREA i TEM.

Wymóg MREL stanowi sumę kwoty na pokrycie strat oraz kwoty dokapitalizowania zgodnie ze wzorami wskazanymi na schemacie.

RCA podlega dostosowaniu w oparciu o czynnik skalujący równy czynnikowi skalującemu stosowanemu dla podmiotów podlegających przymusowej restrukturyzacji, dla których preferowanym narzędziem przymusowej restrukturyzacji jest *bail-in* (patrz część nr 3).

Zgodnie z ustawą o BFG, wysokość wymogu MREL dla podmiotów niebędących podmiotami podlegającym przymusowej restrukturyzacji określana jest w oparciu o dane jednostkowe. Z tego powodu, dla podmiotów niebędących podmiotami podlegającymi przymusowej restrukturyzacji Fundusz określa również wysokość bufora wiarygodności rynkowej w celu urealnienia wysokości wymogu MREL do poziomu umożliwiającego pokrycie strat i dokapitalizowanie podmiotu, uwzględniając fakt jego funkcjonowania w ramach tworzonej w Polsce grupy kapitałowej i pozwalając w ten sposób na zabezpieczenie zdolności podmiotu do pokrycia strat i rekapitalizacji grupy, którą tworzy. Zakłada się, że MCC nie może przyjmować wartości ujemnych.

3 Dla podmiotów, których plany przymusowej restrukturyzacji przewidują zastosowanie instrumentów przymusowej restrukturyzacji (podmioty podlegające przymusowej restrukturyzacji), Fundusz będzie stosował wskazane niżej podejście do określania wymogu MREL.

Zgodnie z ogólną zasadą, również dla podmiotów podlegających przymusowej restrukturyzacji Fundusz określa wymóg MREL jako odsetek TREA i TEM. Podmiot musi zatem spełniać równocześnie wymóg MREL określony jako odsetek TREA i TEM. Jednocześnie wymóg MREL stanowi sumę kwoty na pokrycie strat oraz kwoty dokapitalizowania zgodnie ze wzorami przedstawionymi na poniższym schemacie. RCA podlega dostosowaniu w oparciu o czynnik skalujący zależny od przyjętej strategii przymusowej restrukturyzacji. Przyjęte czynniki odzwierciedlają fakt zmniejszenia skali działalności podmiotu po wszczęciu przymusowej restrukturyzacji.

Co do zasady, wymagane jest, aby wymóg MREL dla podmiotów podlegających przymusowej restrukturyzacji został określony w oparciu o dane skonsolidowane. Zasada ta dotyczy w szczególności podmiotów działających w ramach grup kapitałowych. Jednak w przypadku podmiotu podlegającego przymusowej restrukturyzacji, który nie sporządza skonsolidowanych sprawozdań finansowych, Fundusz określa wymóg MREL na podstawie danych jednostkowych. Zasada ta dotyczy przede wszystkim indywidualnych banków, które nie tworzą grup kapitałowych.

Zgodnie z ustawą o BFG, banki hipoteczne zwolnione z utrzymywania wymogu MREL nie są częścią konsolidacji na potrzeby wyliczania wymogu MREL na poziomie skonsolidowanym. Należy podkreślić, że zasada ta ma jednak zastosowanie jedynie w

3 PODMIOT PODLEGAJĄCY CRR: PODMIOT PODLEGAJĄCY PRZYMUSOWEJ RESTRUKTURYZACJI

	Kwota na pokrycie strat	Kwota dokapitalizowania	
MREL-TREA =	$\sum \left[\begin{array}{c} \text{Filar I} \\ \text{Filar II} \end{array} \right] * TREA$	$+ \sum \left[\begin{array}{c} \text{Filar I} \\ \text{Filar II} \end{array} \right] * TREA * \text{czynniki skalujące}$	$/ TREA * 100 [\%]$
MREL-TEM¹ =	$LR * TEM$	$+ LR * TEM * \text{czynniki skalujące}$	$/ TEM * 100 [\%]$

1. Fundusz podwyższa MREL-TEM jeżeli jest to konieczne do spełnienia minimalnych poziomów podporządkowania określonych w art. 97c lub art. 97d ustawy o BFG

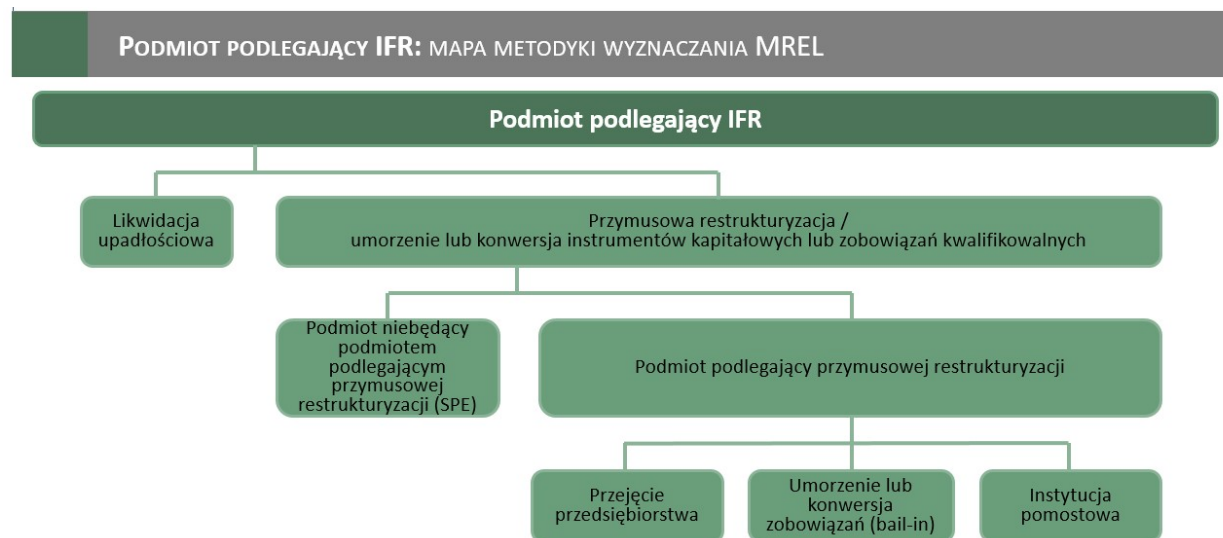
- ☐ **Czynnik skalujący** jest równy:
 - bail-in → $(1-LAA/TREA)$ dla MREL-TREA i $(1-LAA/TEM)$ dla MREL-TEM
 - przejęcie, podmioty o sumie bilansowej ≥ 500 mln PLN → **50%**
 - przejęcie, podmioty o sumie bilansowej < 500 mln PLN → **25%**
 - instytucja pomostowa → **indywidualnie**
- ☐ Jeżeli podmiot sporządza sprawozdania w ujęciu skonsolidowanym TREA i TEM wylicza się w oparciu o dane skonsolidowane, w innym wypadku dane jednostkowe
- ☐ W przypadku podmiotu będącego podmiotem dominującym wobec banku hipotecznego objętego zwolnieniem z MREL z konsolidacji wyłącza się bank hipoteczny (vide art. 97 ust. 4a ustawy o BFG)
 - podmiot informuje BFG o wartości TREA i TEM po wyłączeniu zależnego banku hipotecznego z konsolidacji

odniesieniu do tych banków hipotecznych, które uzyskały zwolnienie zgodnie z art. 97 ust. 4 ustawy o BFG spełniając określone tam warunki, tj.:

- banki te nie mogą przyjmować depozytów, zgodnie z odrębnymi przepisami,
- banki te mogą być likwidowane zgodnie z właściwymi dla tych banków przepisami postępowania upadłościowego lub z wykorzystaniem procedur odpowiadających instrumentom przejęcia przedsiębiorstwa, instytucji pomostowej lub wydzielenia praw majątkowych,
- właściwe dla tych banków przepisy postępowania upadłościowego przewidują ponoszenie strat przez wierzycieli, w tym posiadaczy listów zastawnych w sposób zgodny z celami przymusowej restrukturyzacji.

3. Wymóg MREL dla podmiotów objętych pakietem IFR/IFD

W 2021r. w życie weszły przepisy pakietu IFR/IFD, które stworzyły odrębne ramy prawne w zakresie wymogów i nadzoru ostrożnościowego nad firmami inwestycyjnymi wyłączając jednocześnie co do zasady firmy inwestycyjne z zakresu stosowania CRR. Niemniej, niektóre firmy inwestycyjne, w szczególności te ważne systemowo, powinny zgodnie z nowo przyjętymi regulacjami pozostać objęte dotychczasowymi zasadami ostrożnościowymi ustanowionymi na mocy CRR. Firmy inwestycyjne, wobec których wciąż zastosowanie będą miały przepisy CRR, podlegają zasadom ustalania wymogu MREL opisanym powyżej (tj. w punkcie 2 metodyki).

W świetle wprowadzonych zmian konieczne stało się zatem uwzględnienie w metodyce MREL podejścia do ustalania wysokości wymogu dla firm inwestycyjnych, które nie podlegają już CRR i są objęte wymogami ostrożnościowymi określonymi w pakiecie IFR/IFD. Co do zasady algorytm określania wymogu MREL wyrażonego jako odsetek TREA pozostaje zbieżny z

regułami zastosowanymi dla podmiotów podlegających CRR (wymóg MREL jako suma LAA i RCA), jednak zmianie ulegają odesłania do wymogów kapitałowych, które stanowią podstawę do określenia wymogu MREL. W porównaniu z podmiotami objętymi CRR, uwzględnienie pakietu IFR/IFD w metodyce MREL sprowadza się do następujących zmian:

- odniesienia do art. 92 ust. 1 lit. c) CRR dotyczące wymogu w zakresie łącznego współczynnika kapitałowego traktuje się jako odniesienia do art. 11 ust. 1 IFR;
- odniesienia do art. 92 ust. 3 CRR dotyczące łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko traktuje się jako odniesienia do mającego zastosowanie wymogu w art. 11 ust. 1 IFR pomnożonego przez 12,5.

Nie określa się wymogu MREL wyrażonego jako odsetek TEM ze względu na fakt, iż firmy inwestycyjne objęte pakietem IFR/IFD nie podlegają wymogowi w zakresie współczynnika dźwigni.

Podobnie jak w przypadku podmiotów podlegających CRR, ustalając wysokość wymogu MREL dla firmy inwestycyjnej wyróżnić można trzy sytuacje, determinujące algorytm określania wymogu zależne od planowanego podejścia do podmiotu.

4. Wymóg MREL dla spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych

Ustawa o BFG zawiera kompleksowe regulacje dotyczące określania wymogu MREL także dla spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Są one analogiczne do tych, które mają zastosowanie do wyżej omówionych grup podmiotów. Niemniej jednak, kasy nie są objęte pojęciem podmiotu podlegającego przymusowej restrukturyzacji oraz nie funkcjonują w ramach grupy kapitałowej, co sprawia,

że nie jest możliwe wprowadzenie na tej podstawie rozróżniania wśród kas na podmioty podlegające przymusowej restrukturyzacji oraz podmioty niebędące podmiotami podlegającymi przymusowej restrukturyzacji. Podejście Funduszu do określania wymogu MREL sprowadza się zatem jedynie do określenia tego wymogu dla kas w sytuacji, kiedy planowana jest ich likwidacja w ramach standardowego postępowania upadłościowego oraz dla kas, wobec których planuje się stosowanie przymusowej restrukturyzacji traktując je w takiej sytuacji, zgodnie z ustawą o BFG, analogicznie do podmiotów podlegających przymusowej restrukturyzacji. Szczegółowe podejście Funduszu zostało przedstawione poniżej.

SKOK: METODYKA WYZNACZANIA MREL

1 Likwidacja upadłościowa

	Kwota na pokrycie strat	Kwota dokapitalizowania
MREL-TREA =	Filar I * TREA	<i>nie dotyczy</i> / TREA * 100 [%]

2 Przymusowa restrukturyzacja

	Kwota na pokrycie strat	Kwota dokapitalizowania
MREL-TREA =	Filar I * TREA	+ Filar I * TREA / TREA * 100 [%]

1 W przypadku kas, dla których w planach przymusowej restrukturyzacji likwidacja w ramach standardowej procedury upadłościowej została oceniona jako wiarygodna i wykonalna, wymóg MREL jest określany na poziomie wymogów w zakresie funduszy własnych. Dla takich podmiotów Fundusz nie określa bowiem kwoty dokapitalizowania. Dodatkowo, w związku z tym, że kasy

nie zostały objęte zakresem podmiotowym CRR, Fundusz nie jest zobowiązany do określenia wymogu MREL jako odsetek TEM. Wymóg MREL jest określany wyłącznie jako odsetek TREA w oparciu o dane jednostkowe w wysokości kwoty na pokrycie strat zgodnie ze wzorem wskazanym na schemacie.

2 Dla kas zidentyfikowanych jako podlegające przymusowej restrukturyzacji, czyli kas, w stosunku do których plany przymusowej restrukturyzacji zakładają wykorzystanie instrumentów przymusowej restrukturyzacji, Fundusz określa wymóg MREL jako odsetek TREA stanowiący sumę LAA oraz RCA zgodnie ze wzorami wskazanymi na powyższym schemacie.

5. Zasady kwalifikowalności zobowiązań, w tym podporządkowanie wymogu MREL

Podmioty objęte wymogiem MREL mogą zdecydować o jego spełnieniu także w drodze emisji zobowiązań, które będą zaliczane do zobowiązań kwalifikowalnych. Wymogi, które powinny spełniać tego typu instrumenty zostały określone w art. 97a ust. 1-5 ustawy o BFG. Wymogi te odwołują się także do przepisów zawartych w art. 72a-72c CRR.

W przypadku kas, kryteria zaliczania zobowiązań do kategorii zobowiązań kwalifikowalnych określono w art. 97a ust. 6 ustawy o BFG.

Zgodnie z zasadami określania wymogu MREL wskazanymi w ustawie o BFG, Fundusz może wymagać, aby wymóg MREL był spełniany w formie instrumentów podporządkowanych.

Głównym celem podporządkowania jest zwiększenie możliwości przeprowadzenia skutecznej przymusowej restrukturyzacji poprzez efektywne korzystanie z:

- instrumentu umorzenia lub konwersji zobowiązań lub
- umorzenia lub konwersji instrumentów kapitałowych lub zobowiązań kwalifikowalnych.

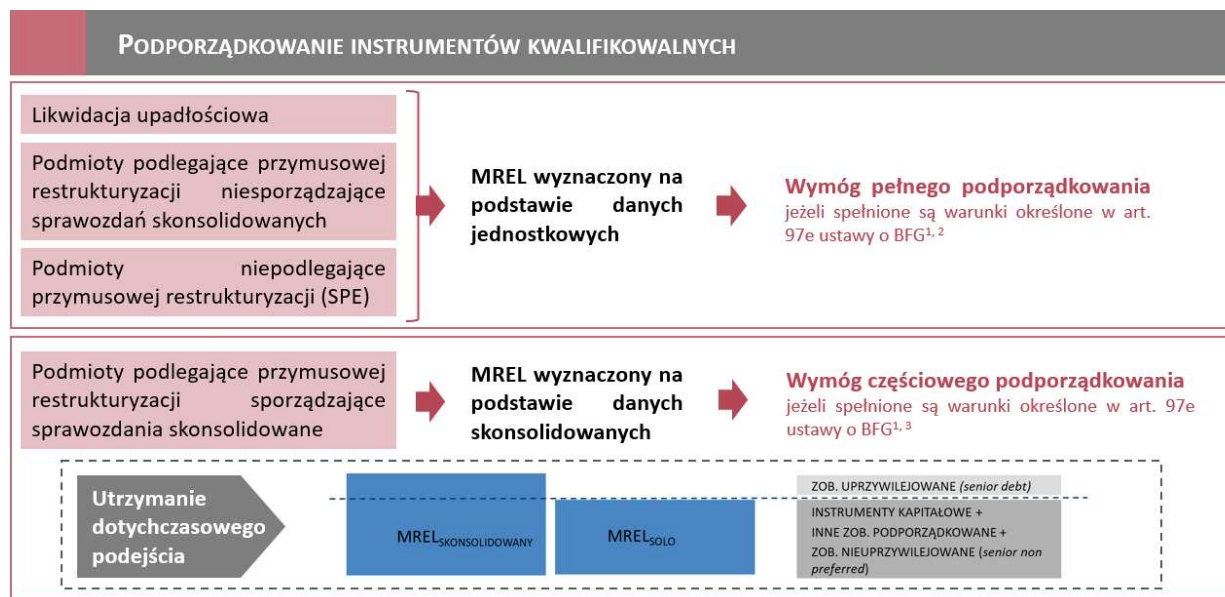
Efektywność stosowania wyżej wymienionych instrumentów i działań determinowana jest prawdopodobieństwem złamania przez Fundusz dwóch zasad:

- równego traktowania wierzycieli w ramach jednej kategorii podporządkowania zobowiązań podmiotu (tzw. zasada *pari passu*) oraz
- nie pogarszania sytuacji wierzycieli podmiotu w porównaniu z sytuacją, w której podmiot zostałby zlikwidowany w ramach standardowej procedury upadłościowej (ang. *no-creditor-worse-off*, NCWO).

Ustanowienie wymogu podporządkowania ma na celu zapewnienie wyodrębnienia w bilansie banku zobowiązań, których stopień uprzywilejowania będzie niższy niż zobowiązań wyłączonych z zakresu umorzenia lub konwersji. W ten sposób możliwe będzie zapewnienie zgodności działań Funduszu z zasadą *pari passu* oraz NCWO w razie zastosowania umorzenia lub konwersji instrumentów kapitałowych lub zobowiązań kwalifikowalnych lub instrumentu *bail-in*.

Forma podporządkowana oznacza, że dana wysokość wymogu MREL jest utrzymywana przez podmiot co do zasady za pomocą funduszy własnych oraz podporządkowanych instrumentów kwalifikowalnych zdefiniowanych w art. 2 pkt 47a ustawy o BFG.

Natomiast, identyfikując formę podporządkowania poprzez odniesienie do hierarchii wierzytelności, określonej w art. 440 ust. 2 ustawy Prawo upadłościowe, można wskazać, że są to fundusze własne i zobowiązania, które na podstawie podziału na kategorie hierarchii wierzytelności, podlegają zaspokojeniu po zobowiązaniach określonych w kategorii piątej. Formę podporządkowaną dla kas definiuje się jedynie poprzez odniesienie do hierarchii wierzytelności ustawy Prawo

1. w przypadku G-SiIs i ich podmiotów zależnych będących podmiotami podlegającymi przymusowej restrukturyzacji warunki określone w art. 97d ustawy o BFG.
2. w przypadku podmiotów zależnych objętych wewnętrznym wymogiem MREL (ang. *internal MREL*) w ramach strategii SPE warunków art. 97e ustawy o BFG nie stosuje się
3. w przypadku G-SiIs i ich podmiotów zależnych będących podmiotami podlegającymi przymusowej restrukturyzacji oraz podmiotów, o których mowa w art. 97h ust. 1 ustawy o BFG, minimalny poziom funduszy własnych, zobowiązań podporządkowanych lub zobowiązań, których mowa w art. 97b ust. 1 tej ustawy, jest nie niższa niż określono w art. 97c ust. 1 albo art. 97h ust. 2 ustawy o BFG

upadłościowe (art. 97a ust. 7 ustawy o BFG).

Dodatkowo, w przypadku podmiotów niebędących podmiotami podlegającymi przymusowej restrukturyzacji wymóg podporządkowania powinien być spełniony za pomocą funduszy własnych i zobowiązań spełniających warunki, o których mowa w art. 98 ust. 21 ustawy o BFG.

Polityka Funduszu dotycząca wysokości wymogu podporządkowania została przedstawiona na powyższym schemacie. W sytuacji, gdy wymóg MREL jest wyznaczany na podstawie danych jednostkowych, wymagane jest pełne podporządkowanie, co oznacza, że wysokość wymogu MREL jest równa wysokości wymogu podporządkowanego MREL. Natomiast w przypadku podmiotów, dla których wymóg MREL jest wyznaczany na podstawie danych skonsolidowanych Fundusz utrzymuje dotychczasowe podejście, tj. część zobowiązań kwalifikowalnych w kwocie stanowiącej różnicę pomiędzy wyrażonymi kwotowo wymogami MREL w ujęciu skonsolidowanym oraz MREL w ujęciu jednostkowym może mieć formę zobowiązań uprzywilejowanych. Wymóg MREL jest więc w tym przypadku podporządkowany częściowo².

Należy podkreślić, że w przypadku podmiotów podlegających przymusowej restrukturyzacji, o których mowa w art. 97e ustawy o BFG, możliwość określania wymogu podporządkowanego MREL jest uzależniona od spełnienia warunków, o których mowa w tym artykule, tj.:

² W przypadku podmiotu będącego podmiotem podlegającym przymusowej restrukturyzacji sporządzającego sprawozdania finansowe w ujęciu skonsolidowanym, dla którego TREA w ujęciu skonsolidowanym przyjmuje wartość niższą niż w ujęciu jednostkowym, wymóg MREL wyliczony w oparciu o dane skonsolidowane podlega pełnemu podporządkowaniu.

1. zobowiązania, o których mowa w art. 97a ustawy o BFG, które nie są zobowiązaniami podporządkowanymi, mają taki sam stopień uprzywilejowania w kolejności zaspokajania roszczeń w postępowaniu upadłościowym jak zobowiązania wyłączone ze stosowania uprawnień do umorzenia lub konwersji zgodnie z art. 206 ust. 1 lub 3 ustawy o BFG;
2. spełniony jest co najmniej jeden z warunków:
 - a. istnieje ryzyko, że w wyniku planowanego zastosowania umorzenia lub konwersji zobowiązań wobec zobowiązań, o których mowa w art. 97a ustawy o BFG, które nie są zobowiązaniami podporządkowanymi i które nie są wyłączone ze stosowania uprawnień do umorzenia i konwersji zgodnie z art. 206 ust. 1 lub 3 ustawy o BFG, wierzyciele, których roszczenia wynikają z tych zobowiązań, poniosą większe straty niż te, które ponieśliby w postępowaniu upadłościowym, lub
 - b. spełnienie wymogu, o którym mowa w art. 97 ust. 1 ustawy o BFG, za pomocą funduszy własnych, podporządkowanych instrumentów kwalifikowalnych lub zobowiązań, o których mowa w art. 97b ustawy o BFG, pozwoli usunąć okoliczności uniemożliwiające lub utrudniające przeprowadzenie przymusowej restrukturyzacji, stwierdzone w trakcie przeglądu planu przymusowej restrukturyzacji lub grupowego planu przymusowej restrukturyzacji, albo jest konieczne w celu zapewnienia możliwości realizacji celów przymusowej restrukturyzacji, w szczególności w przypadku podmiotu, którego upadłość miałaby istotny negatywny wpływ na system finansowy lub mogłaby stanowić zagrożenie dla stabilności finansowej lub gospodarki;
3. kwota funduszy własnych i innych zobowiązań podporządkowanych nie przekracza kwoty niezbędnej do zapewnienia, aby wierzyciele, o których mowa w pkt 2, nie ponieśli strat większych niż straty, które ponieśliby w postępowaniu upadłościowym.

6. Mechanizm ochrony inwestorów indywidualnych („klientów detalicznych”)

Mając na względzie konieczność ochrony inwestorów nieprofesjonalnych, wprowadzono zasadę, że zawarcie umowy lub pośrednictwo w zawarciu umowy o instrument zaliczany do wymogu MREL inny niż instrumenty w kapitale podstawowym CET 1 (tj. inny niż akcje dla podmiotów działających w formie spółek akcyjnych oraz udziały dla podmiotów działających w formie spółdzielni lub spółek innych niż S.A.), w której stroną jest klient detaliczny jest dopuszczalne, o ile kwota nominalna tego zobowiązania lub instrumentu nie jest niższa niż 400 000 zł albo równowartość tej kwoty wyrażona w innej walucie.

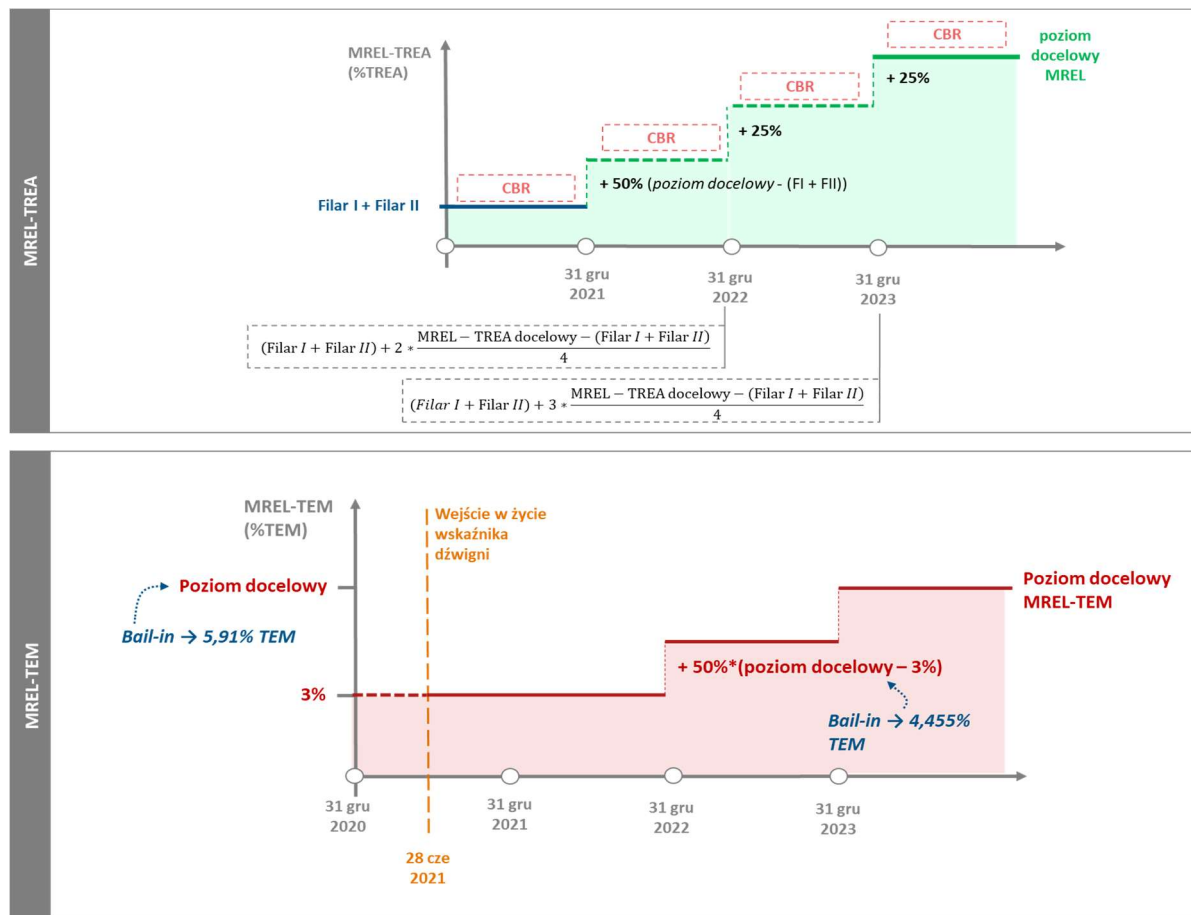

7. Ścieżka dojścia do docelowego poziomu wymogu MREL

Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami, podmioty powinny zbudować odpowiedni poziom funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych, który pozwoli na spełnienie określonego wymogu MREL do dnia 31 grudnia 2023 r.

Niemniej jednak, budowanie przez banki zdolności do absorpcji strat i rekapitalizacji powinno mieć charakter ciągły i liniowy.

Z tego względu Fundusz dla każdego podmiotu, wobec którego planuje stosowanie narzędzi przymusowej restrukturyzacji, wyznacza tzw. ścieżkę dojścia, w ramach której określa przejściowe poziomy wymogu MREL, które powinny być spełniane przez podmioty na liniowej drodze budowy zasobów MREL.

Podmioty powinny spełnić po raz pierwszy wiążący poziom wymogu MREL-TREA oraz MREL-TEM do 31 grudnia 2021r.

W przypadku podmiotów, wobec których Fundusz przewiduje likwidację w ramach standardowego postępowania upadłościowego (a więc podmiotów, których wymóg MREL sprowadza się jedynie do kwoty na pokrycie strat) nie wyznacza się ścieżki dojścia do spełnienia wymogu MREL³, bowiem podmioty te są zobowiązane do spełniania wymogu od chwili otrzymania pisma Funduszu, w którym określono poziom wymogu MREL.

Fundusz będzie na bieżąco monitorował proces dochodzenia podmiotów do docelowego poziomu MREL, w tym oceniał spełnianie celów śródkresowych wyznaczanych na każdy rok, na podstawie danych przekazywanych Funduszowi zgodnie z art. 99a ustawy o BFG.

Jednocześnie należy zauważyć, że regulator unijny w ramach tzw. Pakietu Bankowego wprowadził do rozporządzenia CRR przepis stanowiący o wymogu uzyskania zgody właściwego organu przymusowej restrukturyzacji (w przypadku podmiotów krajowych – Bankowego Funduszu Gwarancyjnego) na wykup, spłatę lub odkup przez podmiot objęty wymogiem MREL instrumentów, z których wynikają zobowiązania kwalifikowalne (art. 78a CRR).

³ Zgodnie z art. 32 ust. 5 ustawy z dnia 8 lipca 2021 r. o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1598).

Opracowanie:

Wydział ds. Regulacji i Wspomagania Planowania Przymusowej Restrukturyzacji

Departament Planowania Przymusowej Restrukturyzacji

Bankowy Fundusz Gwarancyjny

ul. ks. Ignacego Jana Skorupki 4

00-546 Warszawa

kancelaria@bfg.pl